

Kā cīnīties ar invazīvo Kanādas zeltgalvīti?

Cēsu novadā ceļmalas, nelieli klajumi, mežmalas un pamesti zālāji lielākās platībās vasaras otrajā pusē krāsojas koši dzelteni, jo tur savairojusies un zied Kanādas zeltgalvīte (*Solidago canadensis*). Tā ir invazīva suga, kuras dabiskais izplatības areāls ir Ziemeļamerika. Latvijā zeltgalvīte ieviesta 19.gadsimta sākumā kā dekoratīvs augs kultivēšanai dārzos, taču pārgājusi savvaļā un šeit labi jūtas. Vietās, kur savairojas Kanādas zeltgalvīte, tiek izspiestas un nomākti vietējie augi, tajā skaitā retas un īpaši aizsargājamas sugas. Samazinoties augu sugu daudzveidībai, sarūk arī kukaiņu dažādība un dabas daudzveidība kopumā.

Kanādas zeltgalvīte izplatās gan ar sēklām, gan spēcīgo sakņu sistēmu. Katrs augs spēj saražot līdz pat 10 000 sēklu, kas labi izplatās ar vēju. Pateicoties attīstītai sakņu sistēmai, augs izplatās veidojot arvien jaunus, spēcīgus cerus.

Kā cīnīties ar Kanādas zeltgalvīti?

Visbiežāk pielietotā metode ir vairākkārtēja pļaušana. Svarīgi zeltgalvītes pļaut laicīgi, pirms ziedēšanas, neļaujot uzdziedēt un nogatavināt sēklas (vislabāk – jūlija vidū, beigās). Augs atjaunosies un ziedēs vēlreiz vēl rudenī – arī tad tas jānopļauj. Lai

pilnībā atbrīvotos no zeltgalvītes tikai izmantojot pļaušanu, būs nepieciešami vairāki gadi.

Ziedošs augs ir spējīgs pat nopļautā veidā saražot sēklas un izplatīties tur, kur ir izmests, tādēļ jāpārlicinās, ka sēklas neizplatīsies tālāk. Arī ziedu pušķī esošās zeltgalvītes nedrīkst vienkārši izmest kompostā! Nopļautos augus var apklāt ar melnu plēvi, līdz tie pilnībā sadalījušies, var sadedzināt vai arī ievietot slēgtā komposta tvertnē, ja tāda pieejama. Jāpārlicinās, ka netiks pārvietota augsne, kas satur sēklas vai sakņu daļas. Pēc darba ar zeltslotiņām jānotīra apģērbs un instrumenti, jo sēklas var pieķerties jebkur. Nelielās teritorijās var izraut vai izrakt zeltgalvītes cerus, taču plaši invadētām vietām palīdzēs pļaušana vai pat pilnīga teritorijas aparšana.

Informāciju par Kanādas zeltgalvīti meklē Dabas aizsardzības pārvaldes Invazīvo sugu pārvaldniekā www.invazivs.lv.

Foto un informācija: Maija Medne, Sugu un biotopu eksperte